

УДК 316.422

Гаврук Наталія,

магістр першого курсу факультету міжнародних відносин,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна
nataliahavruk@gmail.com

Науковий керівник: Корнелюк Ольга,

к.е.н., доцент, кафедра міжнародних економічних відносин
та управління проектами,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна
ol-lu@ukr.net

СОЦІАЛЬНІ ПРОЕКТИ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

З настанням повномасштабної війни, українцям довелося переосмислити свій спосіб життя, розставити пріоритети, об'єднатися та розділити один з одним спільну біль. Соціальні проекти стали актуальним питанням сьогодення. Завдяки таким проектам, народ згуртовується та надає шалену підтримку тим, хто цього потребує. Аналогічно бізнеси, які взаємодіють з волонтерами, громадами є надзвичайно цінними, адже вони роблять значний вклад не тільки у теперішнє, а й майбутнє нашої країни. Війна залишає після себе великі психологічні наслідки, тому соціальні проекти психологічної чи фізичної допомоги є важливим аспектом в відновленні емоційного стану людей. Також це ефективний спосіб захисту тих, хто відчув на собі наслідки війни, забезпечуючи населення гуманітарною та медичною допомогою, житлом чи основними базовими речами.

Соціальний проект розуміють як певну ініціативу або програму, що спрямована на вирішення соціальних проблем або поліпшення

якості життя певної групи людей. Такі проекти можуть включати в себе такі дії, як розвиток освітніх або професійних навичок, надання соціальних послуг, підтримка участі в громадському житті тощо. Цільовою аудиторією соціальних проектів можуть бути різні групи людей, включаючи вразливі соціальні групи, дітей, молодь, людей з інвалідністю тощо. Соціальне підприємництво – це організація будь-якої форми власності та сфери діяльності, яка на рівні з прибутком ставить за мету вплив на якусь соціальну проблему або її вирішення. Будь-який бізнес може визначити свій власний соціальний напрямок. Підтверджено, що у споживачів навіть збільшується довіра до компанії чи продукту, якщо, до прикладу, якийсь відсоток з продажів йде на благодійність. Приклад соціального підприємництва ми почали наслідувати з європейських країн і з посиленням євроінтеграційних процесів, економічно-соціальний розвиток стає одним з пріоритетних завдань, що включає: покращення рівня життя населення, вирішення проблем з екологією та підвищення конкурентноспроможності національної економіки. В рамках прийнятої ООН резолюції «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року», сформовано важливі цілі та завдання, які слід досягнути до 2030 року. Кожна з цілей тісно взаємодіють одна з одною та спрямовані на вирішення соціально важливих питань в тому числі [1].

В період повномасштабної війни ще більше загострюється проблематика скорочення нерівності, адже її наслідки більш чим серйозні: інвалідність людей, дискримінація, порушення ментального здоров'я. Практично кожен українець психологічно та емоційно травмований. Завдання реалізації десятої Глобальної цілі сталого розвитку щодо зменшення нерівності, серед іншого включають намагання надати допомогу тим, хто її потребує у вигляді боротьби з дискримінацією, безкоштовними консультаціями психологів, волонтерів, надавати підтримку людям з інвалідністю. Не обмежувати їх, а навпаки, сприяти, щоб соціальні бізнеси забезпечували робочими місцями, впроваджували політику гендерної

рівності, працевлаштовували внутрішньо переміщених осіб, представників ЛГБТ спільноти. Впливові люди та компанії повинні нести в маси питання толерантності, волонтерства, взаємодопомоги, адже вони є одними з важелів впливу на тих, хто ними захоплюється [2].

Способів, як допомогти людям достатньо, і важливо використовувати ці можливості особливо в умовах, коли багато шкоди залишає за собою війна. Основний напрям діяльності зараз «як допомогти тим, хто постраждав від війни?». Один з варіантів психологічної допомоги, який на нашу думку варто реалізувати, це арт-терапія, іншими словами: «мистецтво лікувати». Цей метод дозволяє переживати травматичні моменти через творчість. Арт-терапія є вивільненням емоцій душі. На ній можна сміятись, плакати, кричати, танцювати чи співати. Ефективна вона тим, що підходить як дітям, так і дорослим. З дітьми навіть простіше буде пропрацювати проблему через творчість ніж через бесіду, адже вони сконцентруються на цікавому процесі [3].

Арт-терапія також дієвий спосіб психологічної допомоги військовослужбовцям. Їхня нервова система постійно в напрузі, а наприклад, створення картин допоможе розслабитись та знизити тривожність. До того ж, дасть можливість пропрацювати свої переживання та розвинути рефлексивні навички [4].

Отже, метою даного проєкту є подолання стресу та пропрацювання травматичного досвіду в людей, через мистецтво. Зараз надзвичайно важливим є згуртованість та допомога одне одному, а проєкти соціального спрямування можуть забезпечити необхідну підтримку тим, хто відчув на собі наслідки війни.

Управління соціальними проєктами, в тому числі проєктом арт-терапії, передбачає його ретельне планування, визначення цілей, сфер застосування і очікуваних результатів. Необхідно скласти детальний графік виконання робіт та розподілити ресурси, такі як людські, фінансові і матеріальні, для ефективного виконання завдань. Важливу

роль у успішності соціального проекту відіграє управління комунікаціями, забезпечення відкритого та ефективного обміну інформацією з усіма зацікавленими сторонами, створення механізмів зворотного зв'язку [5; 6].

Джерелами фінансування соціальних проектів можуть виступати гранти та субсидії від урядових та неприбуткових організацій, кошти з місцевих бюджетів, добровільні внески та пожертвування тощо [7]. Кожне з цих джерел може бути використане окремо або у поєднанні з іншими для забезпечення необхідного фінансування для проекту.

Соціальні проекти мають велике значення для інклюзивного розвитку громад, оскільки вони сприяють створенню більш рівних умов для всіх членів суспільства, незалежно від їхніх соціальних, економічних чи фізичних обмежень [8]. Ці проекти допомагають зменшити виключення та дискримінацію, сприяючи активнішому включенню та участі всіх у громадському житті. Соціальні проекти сприяють формуванню толерантного та відкритого суспільства, де кожна людина може відчувати себе повноцінною частиною громади і мати можливість розвиватися та реалізовувати свій потенціал.

Список використаних джерел:

1. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
2. Буряк Є. В., Редько К. Ю. Соціально-економічні аспекти сталого розвитку України в умовах війни (євро інтеграційні аспекти). *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 34/2022, с.135-142.
3. Що таке арт-терапія та чому вона ефективна у роботі з дітьми під час війни. URL: <https://voices.org.ua/news/shcho-take-artterapiia-ta-chomu-vona-efektyvna-u-roboti-z-ditmy-pid-chas-viyny/>
4. Арт-терапія як засіб подолання стресу у військовослужбовців. URL: <https://dp-tmo.mvs.gov.ua/news/show/29>

5. Корнелюк О. Методологічні аспекти управління циркулярними проєктами та бізнес-моделями. *Наукова інтеграція в умовах глобальних викликів*: збірник тез доповідей IV Міжнародної мультидисциплінарної науково-практичної конференції (Луцьк, 20 червня 2023 р.). / За заг. ред. Павліхи Н. В. – Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 159 с. С. 93-99. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22942>

6. Павліха Н.В., Корнелюк О.А., Цимбалюк І.О. Методології проєктного менеджменту для циркулярних бізнес-моделей: переваги та можливості. *Інтелект XXI*. 2023. № 3. С. 74-80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2023-3.11>

7. Цимбалюк І., Павліха Н., Корнелюк О. Місцеві бюджети як основа фінансової самостійності та конкурентоспроможності територій. *Економіка та суспільство*. 2023. (55). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-107>

8. Павліха Н. В., Корнелюк О. А., Тихончук В. В. Інклюзивний та інноваційний підходи в розробці стартап-проєкту підвищення цифрової грамотності людей третього віку. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. Економічні науки*. 2023. Вип. 3(103). С. 165-178. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23523>